

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reclámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Szervezkedés.

Nem sok, ami még hátra van az első öt éves országgyűlésből. Azt a néhány hónapot jóformán föl fogja emészteni a jövő évi költségvetés tárgyalása, melynek során a jelentékeny kérdések mind szóba jönnek akkor is, ha végszármagig nézve különben elfogadható volna a költségvetés. Pedig, hogy ilyen lesz-e, tudvaleg még ahoz is kérdés jár még, melyre a közös hadügyminiszter van hivatva megfelelni.

De föltéve a legjobb esetet is, a hiány nélküli állami költségvetés még nem némithatja el jogosan a bírálatot, mert hiszen akkor kevésből állana jó pénzügyi politikát csinálni. Mindössze az adókat kellene emelni a végletekig, ami azt jelenti, hogy a nép fizessen az államnak nagyon sokat, annyit, amennyit el sem bír, az állam pedig vonjon meg a néptől nagyon sokat, annyit, amennyit csak elbír az állam igazgatásának és jogszolgáltatásának rozzant szekere.

Valljuk meg őszintén, ezen a két irányeszmén nyugszik az állami háztartás deficitjének megszüntetése és az a hires egyensúly, melyre oly nagyon büszke a kormány, melyet azonban még most újból is kész fölálodni, ha meg nem tud alkudni, vagy helyesebben: ha meg tud alkudni katonáékkal.

Ugy tetszik, meg is fog alkudni. Körülbelül befejezett dolog már, hogy a közhangulat nyomásának kényszere alatt Bauer báró valamennyire mérsékelte a

hadsereg igényeit és hogy e szerint a még fönmaradó rongyos 1—2 millióért a magyar kormány nem is »akadékoskodik« tovább, hanem behozza majd ezt az összeget a költségvetés más tételeinél, ott, ahol belügyi szükségletekről van szó. Mert hiszen ezekben mód nélkül tud farkodni a kormány, ezekben meg nem engedhető határokig viszi a végzetes takarékoskodást.

Vajjon hát nem hívja-e ez ki a bírálatot még akkor is, ha ilyen mindkét irányban elvetendő eszközökkel bírja csak megóvni a pénzügyminiszter a deficit nélkül való költségvetést, melyben a legszomorubb deficitet az képezi, hogy a nyuzásig megadóztatott polgárság, az ország igényei elhanyagoltatnak.

Aztán száz más bírálni való is van még, ha visszanyulunk az öt éves országgyűlésnek tartamára és tényeire: melyek közül éppen a most kiadott fölhivásukban a győri függetlenségi párt újra szervezői a magyar fegyvergyár, az italmérési jog megváltás, a véderő törvény, a konzuli biráskodás tárgyában hozott törvényeket, a közigazgatás államosítását célzó merényletet, a feketesárga zászló bevitelét honvédségünkbe és mindenek fölött Kossuth Lajos számkivetését jelölik meg olyanokul, melyek kötelességévé teszik az ellenzéknek az erőteljes országos szervezkedést a jövő választási harcra.

Ideje, hogy ez a szervezkedés meginduljon országszerte, mert az országgyűlés záró hónapjai természetszerűleg

összeesnek a választások előkészítésének idejével. A képviselőházban és künt a polgárság soraiban hangzani kell immár a bíráltnak és minél lesújtóbb az a kormányra, annál több hévvel csoportosul a polgárság azon zászlók alá, melyeknek jelszava nem csupán új emberek kormányra juttatása, hanem új és egészséges rendszer életbeléptetése azon az alapon, hogy Magyarország független legyen és önálló és hogy a közgazdasági viszonyaiban ne legyen rabszolgája Ausztriának.

Nehéz küzdelem az, melyre a függetlenségi párt vállalkozik. Nehezebb annyival, mert, amint már is látjuk, minden megyében, a jövő évre érvényes választói névlajstromokat még a Tisza embereinél is nagyobb vakmerőséggel állítják össze a Szapáry kormány cselédei, akik minden jel szerint maguk is félnek az általános választások itéletétől. De éppen, mert a hivatalos hatalom kezeügyében levő irányzatos választói névsorok titkát ismerjük, annál erősebben kell törekednünk arra, hogy a függetlenségi eszmék táborát készületlenül ne találja a választási próbálkozás, melyben mi csak korrekt fegyverekkel állhatunk ki.

A győri elvtársak szervezkedési akciója nem szabad, hogy szórványos jelenség maradjon. Mindenütt meg kell tenni ez irányban az első lépést mihamarabb. A függetlenségi program hazafias elveit valló polgárság minden kerületben és minden városban hirdesse ki

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Szókék-e az angyalok vagy barnák?

Réges-régen, sok száz évvel ezelőtt élt egy Pemzly nevű festő. Ez az uri ember ügyes volt a maga szakmájában. Ha iovat pingált, az oly remek volt, hogy bámulói még a nyerítést is hallani vélték. Arczképei meg éppen megszólalásig hüek voltak. Tájékepei pláne nagy-szerűek, minden fán meglehetett olvasni a leveleket.

De nem is csoda: Pemzly ur sokáig elült egy-egy kóró előtt és képes volt napokig studirozni egy-egy libacsórt.

Bár az Uristen jókora fantáziával ajándékozta meg, nem mert olyant festeni, a mit még nem látott.

Egy szép napon Pemzly mestert a vára magához hívatta és emígyen szólt hozzá:

— Tíz év óta imádkozom ájtatosan az egek urához, hogy ajándékozná meg a feleségemet figyermekkel. A jóságos Uristen végre meghallgatá a kérésemet. És én azért hálás akarok lenni. Templomot fogok építeni Pemzly

mester, templomot, az Uristen dicsőségére. — Építő mester már van; sok száz jobbágyom már hordja a köveket. A te feladatod egy szép, nem, remek képpel díszíteni az oltárt. Fess egy nagy képet, mely Szűz Máriát angyaloktól körülvevé ábrázolja. Mestermű legyen!

— Igenis, de...

— Semmi de, vágott közbe a várur. A kép három hónap mulva készen legyen. Jutalmad száz arany, de ha bármi okból a ki-tűzött határidőre el nem készülsz: büntetésed tíz évi tömlőcz. Értetted? Most mehetsz!

Szegény Pemzly mester lecsüggesztett fővel távozott.

Hát már most mit csináljon? Hogyan fessen ő angyalokat, mikor még akkorát sem látott, mint a kisujjam.

Szűz Máriát is csak egyszer látta — ál-mában.

Igaz, hogy akkor jól megjegyezte magának a vonásait, ruhája redőit. Ez nem is okozott neki nagy gondot. De az angyalok, azok az angyalok!

— Vajjon — így töprenkedett otthon magában — milyenek lehetnek az angyalok? Szókék, barnák, vagy vörösek? Szemük minő,

kék, barna, szürke vagy koromszínű? Foguk...? De vajjon van-e foguk? És itt elszomorodott. Már látta magát sulyos békóba verve a vár-tömlőczben, mert ismerte jól a várurat és tudta, hogy a mit az ígér, meg is tartja, különösen ha tömlőczről van szó.

Buslakodás közt telt el már három nap. Pemzly mesternek egyre az angyalokon járt az esze, mert azt hitte, a mire nappal folytonosan gondol az ember, arról álmodik majd éjjel is. De keservesen csalódott, mert nap-nap után csak a tömlőcz jelent meg álmában.

Pemzly mester közel volt a megőrülés-hez, mikor a várur kengyelfutója által azt kérdezé:

— Készül-e már a szent kép?

— Készül, készül — üzente vissza a festő. A következő éjjel azt álmodta Pemzly mester, hogy angyalt látni a mennyországba indult, de Szent Péter elkergette.

Ezen az álmon eltöprengett vagy négy napig, míg végre mentő gondolata támadt.

Lement a pinczéjébe és különféle borokat hozott fel palaczkokban. Volt egy flaskó igazi ménesi, (akkor még nem volt filokszera) egy karsu üveg afele jó somlóival (akkor még,

a gyűléseket, melyeknek czélja a fegyverkezés a választási harcra. Hiszen a mi fegyverünk nem más, mint a tiszta meggyőződés és az igazság, melynek ígét el kell hogy terjesszük azok között, kiknek szavazatai a jövő parlament alakulását eldöntik.

Nagy fontosságú dolog, hogy ez a döntés számban és erőben fölemelje az országgyűlési függetlenségi pártot. Mert ha újabb öt esztendőn keresztül is az a mindent megszavazó többség fog még uralkodni, lassankint visszavonhatlanul elaludják a független Magyarországnak jövő biztosítékait.

Iszákosság elleni törvény Németországban. A német kormány az iszákosság korlátozására czélzó törvényjavaslatot készített. A javaslat sok pontban megegyezik a hasonló osztrák munkálattal, de szigorubb rendelkezéseket tartalmaz. Hyen többek között az, hogy a detail-elárusítóknak nem szabad pálinkából vagy szeszből kevesebbet eladni egy feliternél. E szerint a pálinka és a szesz italok kimérése, mely természetesen kis mennyiségben történik, egészen ellesz tiltva és korcsmárosoknak fentartva. Ezek kötelesek gondoskodni a rend fentartásáról helyiségeikben és megakadályozni mindent, a mi által a szesz italokkal való visszaélés előmozdított. Rendőri rendelettel s z e s s italok kimérése és a szesz folyadékokkal való kereskedés reggeli 8 óra előtt teljesen eltiltható, sőt egyidejűleg elrendelhető, hogy a nevezett helyiségek a nevezett óráig bezárva tartassanak. A korcsmárosoknak és vendéglősöknek tilos szesz italokkal szolgálni 16-ik életévüket még el nem ért egyéneknek. Megtiltják nekik továbbá a »szemmel látható« részegeknek a szesz italok kimérését. Ittas embert a korcsmáros csak akkor utasíthat ki helyiségeiből, ha kielégítő módon gondoskodva van arról, hogy vagy baza, vagy rendőri állomásra szállíttatik. Az ebből a korcsmárosra háruló költségek a részeg terhelik. Szesz italokat, azonnal való élvezetre, hitelre nem szabad adni. Az ily hitelezésből származó követelések semmikép sem érvényesíthetők. A ki iszákosság miatt ügyeit nem képes ellátni, vagy családját inségnek teszi ki, vagy mások biztonságát veszélyezteti, gondnokság alá helyezhető. Ilyenek gyógyintézetekben is elhelyezhetők.

A magyar hitel és a külföld.

A mi nem vagyunk abban a szorcsés helyzetben, mint a gazdagabb államok, hogy államadóssági kötvényeinket itthon tudnánk elhelyezni és saját hitelezőink legyünk, addig mindig nagy fontossággal bír ránk nézve hitelezőnk appreciációja a külföldön, az európai pénzpiacokon.

Senki sem fogja tagadni, hogy Magyarország e tekintetben óriási haladást tett. Keserű dolog visszatekinteni a szép multra a szomorú jelenben, mondja az olasz költő. De az az ellenkező dolog, szebb jelenben visszatekinteni küzdelemteljes multra ép oly kellemes, a milyen tanulságos, a mennyiben igen jó orvosság az elbizakodás ellen.

A magyar hitel története 1867. óta valóban gazdag változatokban és tanuságokban. A vasuti kölcsönt és az azt követő sorsjegykölcsönöket a külföld csak uzsorakamat mellett fogadta el. Igaz, hogy az általános kamatláb akkor a mainál sokkal magasabb volt, de a tönk szélén álló Argentína sem fizet sokkal többet, mint mi akkor. — Viszont az elsőrendű államok hitelei akkor is olcsó volt. Oroszország azonban nem sokkal magasabban rangirozott. Akkori 5 százalékos kölcsönei 61—62 frtos árfolyammal bocsáttattak ki, tehát szintén 8 százalékosok voltak, mint a mi vasuti kölcsönünk.

Hitelünk gyarlóságát még jobban illusztrálják az, hogy nyereségekölcsön-kötvényekkel kellett spekulálni a játékszenvedélyre, hogy hiteligenyeinket kielégíthessük. Csakhamar jött azonban sötétebb korszak. Chiczy 193 milliós kölcsöne ebbeli történetünk egyik legszomorubb lapja. — Jelzálogi biztosítékot kötöttünk le, 7 és fél százalékot fizettünk és mégis csak 5 évre kaptunk pénzt. Hála istennek, ma mindez szinte hihetetlennek látszik.

Szell Kálmán alatt beállott a javulás, de ez sem lehetett rohamos. Érdeme, hogy megteremtette a magyar aranyjárdékot s ez valóban nagy haladás egy függő jelzálogos kölcsönhöz képest. De a kölcsön aranyra szolt, 6 százalékos volt és mégis csak 60-as árfolyammal volt értékesíthető. A kamatláb tehát még mindig 7 és fél százalék, de a kölcsönforma tisztességes és rendezett államhoz méltó.

A magyar járadékadósság megalapítása óta hielünk mindinkább megszilárdult és a kamatláb is csökkent, voltak visszaélések is közben.

Mindenkor rosszul esett a magyar embernek az, hogy osztrák államkötvények árfolyama a miénkénél sokkal magasabb volt. Eleinte ez természetesnek találtatott, a mennyiben végre a külföld sem nem ismerte teljesen közjogi állásunkat, még kevésbé fizetési és teherviselési képességünket. Sőt talán a bizalom általi önálló életünk állandóságában sem volt feltétlen. Ausztria, midőn a magyar kiegyezése után behozta a szelvényadót és hitelezőit meg rövidítette, e cselekmény odiumát át tudta ránk háritani, pedig egyedül ő élvezte a hasznát.

Megengedjük mindezek figyelembe vételével, hogy igen is indokolt lehetett a magyar hitel alacsonyabb operációja közvetlen 1867. után önálló pénzügyi életünk első évtizedében. Ma azonban ez oly dolog, a minek nincs sem alappja, sem értelme, s a mindek meg kell szünie.

Magyarország háztartása rendezettebb, mint Ausztriáé. Az osztrák budget fölöslegel záródik ugyan, de a bevételek közt szerepel a csuf »törlesztési járarék« 9 millióval, a mi aránylag súlyosabban vagyunk megterhelve, mint Ausztria, s ez helyreállítja a paritást. Az egyik állam hitele sem helyezhető tehát magasabb bizalmi fokra a másikénál, ha csak nem járak el, méltánytalanul, s ha nem ítélnék elfogulatlan.

Szerencsére e fölfogás megszűnt ma már csak magyar fölfogásnak lenni. Elfogadja és magáénak vallja a »külföld is. A papírjárdékunk árfolyoma már majdnem tökéletesen utolérte az osztrákot. Az aranyjárdék is le szállította a külömbözetet, a mely valamikor 10—12 százalékos volt, 5—6 százalékra. — E külömbőség azonban nem jogosult s a ki erre rámutat, s a mi e sorainkat sugalta, az nem kisebb tekintély, mint a londoni »Economist«, mely figyelmezteti legelső pénzpiacját, — hogy nincs arány az osztrák és a magyar aranyjárdék árfolyama közt, mert a magyar ép annyit ér, mint az osztrák. — E figyelmeztetés legtöbbit ér Londonban, hol még az előítélet hitelünk iránt nincs kiküszöbölve.

Megelégedéssel jegyezzük fel hitelünk ily

nem tudták, mi az a peronospora) és egy remek csutora megtöltve hamisítatlan egri bikavérrel (hja! akkor még nem volt fukszin.) — Ezek mellé tett étvágyesináló, párolgó pecsenyét és egy jókora hófehér friss czipót.

Mindezt gondosan becsomagolta, de előbb egy levélkét dugott a czipó mellé, mely így hangzott:

»Édes Péter bátyám!

Itt küldök kelmednek egy kis fröstökömöt. Kóstolja meg kend a borokat és üzenje meg, melyik fajta smakkol legjobban, mert én abból prezentbe küldenék kendnek vagy husz akót. Csak arra kérem kigyelmedet, engedje meg, hogy egy minutára bepillantsak a mennyországba, mert egy angyalt akarok festeni. Tegye meg bátyám ezt a sziveséget, mert különben tömlöczbe kerülök.

Pemzly mester.

Mikor készen volt minden, megczimezte annak rendje és módja szerint és elküldte a postán. Minthogy a posta akkortájt is csak úgy, mint most lassan közlekedett, a csomag után ballagott.

A mennyország kapuja előtt egy bokor mögött meghúzódott a festő. Látta, mikor áadták a csomagot. Szent Péter mohón kapott

utána és amugy istenigazában hozzálatott az evéshez-iváshoz. A czipó mellett a levélkét is megtalálta és mikor elolvasta, azt mondta és semmi mást:

— Majd ha fagy!

Szegény Pemzly remegett. Látta a kapun villogó betűkkel e felirást: »Eddig és ne tovább!« Az a szó: »ne« karikákon járt, mert ha olyan lélek jött oda, a kinek utlevele volt mennyországba, akkor a két betű egyet fordult és a felírás a következő volt: »Eddig és tovább!« Péter bátyának izlett a pecsenye és különösen »smakkolt« az egri. A csutorból nagyokat hörpintett és emigy sóhajtott fel:

— Hej! nem csodálom, hogy a földet oly nehezen hagyják oda az emberek és hogy nem akarnak meghalni! Nekünk csak nektár és ambrózia jár, ott lenn pedig pecsenye, finom czipó, nemes ital dukál és nem holmi kotyvalék.

Denique, Péter bátyánk becsipett: igazán a mennyországban volt.

Pemzly mester észre vette ezt és volt esze, hogy felhasználja a »kődös« állapotot.

Előbujt rejtekeiből és nagy merészen Petrus mellé állt.

— Hogy mint szolgál egészsége Péter bácsi? — kezdé.

— Fekomadta Pemzlyje, takarodol visza! — förmedt rá a mennyország házmestere.

— De édes Péter bácsi . . .

— Mit keresel itt?

— Csak megkérdeni jöttem, hogy izlett a bor, amit küldtem?

— Vagy ugy?

— Mert van ám otthon nekem még sok, de nagyon sok és ha Péter bátyámat meg nem sérténem, megkínálnám egy pár akóval.

Erre Szt.-Péter egész más arcot ütött: Barátságosabb lön, sőt el is mosolyodott.

— Ahá te vagy a Pemzly mester.

Hozott isten! Már régóta várlak. Olvas-tam leveledet.

— Ugy-e lesz szives édes Péterkém . . . nagy . . . örök halára kötelez . . . küldök még husz akót . . .

— Husz?

— Nem harminczat a javából!

— Aztán mit akarsz a mennyországtól?

— Egy angyalt akarok megtekinteni, hogy lepingáljam.

örvendetes elismertetését. Reméljük ugyan, — hogy minél hosszabb ideig ne legyünk kénytelenek hitelt igénybe venni. — De ha nem is kell, legyen meg a jó hitel, mert az is egy nagy tényezője nemzeti haladásunknak és gazdasági fejlődésünknek.

y.

BELFÖLD.

Fiume és a magyar nyelv. A fiu-me-i városi iskolaszék mult havi határozatából kifolyólag a városi elemi és polgári fiuiskola tantervét ez iskolaévtől kezdve az állami intézetek mintájára alakította át. A magyar nyelv, mely eddig csak nem kötelező tárgyl szerepelt, ezentel rendes tárgya lesz a polgári iskolának mind a négy osztályában, összesen heti tizenhárom órával.

A hadügyminiszter követelése.

A N. Fr. Pr. a hadügyi kormányzat által követelt és a minisztertanács által megszavazott költségvetés kerek hat millió frtra teszi, mely összegből négy millió az osztrák és két millió a magyar költségvetést fogja terhelni. Ez a 6 millió részben a rendes hadügyi kiadásokra, vagyis a békeidőszám fölemelésére és a szubalternus tiszték szaporítására fog fordítatni, a mi által e költségvetés állandó lesz a budgetben. A Deutsche Ztg. értesülése szerint a hadügyminiszter eredeti követeléseit felnyire szállította le, úgy, hogy e több követelés most körülbelül 8—10 millió frt.

Erdélyi katolikus státusgyűlés.

Az erdélyi római katolikus státusgyűlés kedden délelőtt kezdődött Lőnhart Ferencz püspök elnökölte alatt. A püspök megnyitó beszédjében az erdélyi római katolikus egyház autonómiaja fentartásának szükségességét hangsúlyozta. A közgyűlés a pápához latin szövegű üdvözlő táviratot küldött, kérve a katolikus egyház fedelmének áldását. Nagyobb vitát keltett a kepmegváltás ügye. E kérdés tanulmányozásával az igazgató tanácsot bízták meg.

KÜLFÖLD.

Oroszország készülődése.

A Kreuzztg. Pétervárról arról értesül, hogy a hadügyminiszter lázas tevékenységet fejt ki. A legutóbbi csapatösszpontosítások nem hadgyakorlatok céljából történtek. Nagyobb lovastömegeket toltak előre a német határ felé és mindenütt megfelelő kaszárnyaépületeket és istállókat vásároltak, illetőleg béreltek. Az eddigi lovas helyőrségeket átlag megháromszorozták.

Inség és korrupció Oroszországban. Az inséget szenvedőknek küldött könyöradományok kiosztása és kezelése körül nagy

szédelgéseknek és csalásoknak jutottak nyomára. Egész liszt- és kenyérszállítványok hirtelen eltűntek. Sok állami hivatalnok a leggyalázatosabb szabálytalanságokat követte el. Kazánkerületben például egész lisztszállítványokat homokkal, krétával és más effélével keverték össze. Wisnegradszki pénzügyminiszternek, a ki jelenleg épen szemleuton van, sok panaszt nyújtottak át e tárgyban. Ez eljárások miatt komoly zavargásoktól tartanak.

A lázadás Arábiában egyre terjed. A lázadók száma, mely eddig 20.000 volt, Sana eleste után valószínűleg meg fog kétszereződni. Konstantinápolyban nagy a megdöbbenés, mert attól félnek, hogy a lázadók meg fogják kísérteni az előnyomulást Mekka felé, hogy ott egy arabot kiáltssanak ki kalifának.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Első nap. —

Debreczen, szeptember 24.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület öszi közgyűlése ma reggel 9 órakor vette kezdetét a főiskola nagy tanácstermében.

Vállyi János egyházkerületi főgondnok üdvözölve a közgyűlés tagjait, jelenti, hogy st. Révész Bálint püspök ur gyöngékedése miatt nem jelenhet meg a közgyűlésen, Kiss Áron, mint legidősebb esperes, fogja őt az elnöklésben helyettesíteni.

Kiss Áron esperes buzgó imával nyitván meg a közgyűlést s rövid megnyitó beszédet tartván, Tóth Sámuel főjegyző olvassa a tagok névsorát. Jelenti továbbá, hogy Szél György bárándi lelkész, dr. Ballagi Mór nyugalmazott theol. tanár és egyházi író s Illyés István f-gyarmati lelkész a legközelebbi egyházkerületi közgyűlés óta elhunytak. Emlékük jegyzőkönyvileg megörökítettik.

Küldöttségek neveztetnek ki a főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvének átvizsgálására, a segélyegyleti pénztárnok számadásának átvizsgálására, s a díjlevelek, czélba vett eladása, vásárlási és csere-szerződéseknek előleges átvizsgálására.

Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző jelenti, hogy szept. 10. és 11-én tartott lelkész-képességi vizsgákra 5 ifju lelentkezett, kik mindannyian képesítették. Jelenti továbbá, hogy Kun Bertalan tiszáninneri püspök jubileumán egyházkerületünk képviselve volt. Tudomásul vétetik.

A Baldácsi-alapítványból egy-egy egyházkerületnek 2500 frt fizetetik. A felügyelő bizottságba egyházkerületünk részéről a legközelebb három évre rendes tagokul Révész Bálint és Vállyi János, póttagokul pedig Kiss Áron és György Endre választatnak be.

*

A zsinattartás ügyében a királyi engedély leérkezven, az ennek alapján tett elnöki intézkedések tudomásul vétetnek.

Olvastatnak a zsinati előmunkálatokra az egyházmegegyék véleményei és azokról a jelentés-tétel. Az előmunkálatokat elfogadják az alsó-szabolcsi, heves-nagykunsági, bihari, nagy-szaloutai és b. bánati egyházmegegyék (ez utóbbi 3 azonban módosítással), nem fogadják el a beregi, debreczeni, érmelléki, felső-szabolcsi, máramaros-ugocsi, nagybányai, nagykárolyi és szatmári egyházmegegyék.

Tisza Kálmán azt óhajtja, hogy pontonként tárgyalják a javaslatot, ellenben Lukács Ödön azon nézetben van, hogy miután az elvi kérdésekre nézve kivehető az egyházmegegyék többsége, fogadja el az egyházmegegyék többségének véleményét, s azt terjessze fel.

Tisza Kálmán az egyházkerületi közgyűlés teljes szabadságát kívánja arra nézve, hogy megszakgatva az egyházmegegyék véleményét, alkosson magának önálló véleményt. Ismét kéri az elvi kérdések pontonkénti tárgyalását.

Lukács Ödön nem ellenzi e pontok tárgyalását, de azon nézetben van, hogy az egyházmegegyék többségének nézete terjesztendő fel.

A közigazgatási bíróságról szóló javaslatot — mint fentebb elsoroltuk — elfogadja 5, nem fogadja el 8 egyházmegegye.

Az elnökség szavazás alá bocsátja azon kérdést, hogy a külön közigazgatási bíróság, úgy a mint a javaslatban tervezve van, felállíttassék-e, vagy nem?

A felállítás mellett szavazott 30, ellene 39 tag, így a többség a felállítás ellen nyilatkozott.

Élénk vitát idézett elő György Endrének azon indítványa, hogy az egyház közigazgatási bíróság hatáskörébe sorolt esetek utasíttassanak a konzistoriumhoz. Pártolták ezen indítványt gf. Dégenfeld J., Tisza Kálmán és Várady Gábor, elleneztek: Kiss Albert, Szarka Boldizsar és Sütő Kálmán. 37 szavazattal 32 ellenében a György Endre indítványa elfogadtatott.

A javaslatnak azon pontját, hogy a szavazatok az egyes egyházak lélekszámának arányában állapíttassék meg, csak 4 egyházmegegye helyeselte, míg a többi ellenezte. A javaslatot Tisza Kálmán vette védelmébe, ki csak így reméli, hogy a nagyobb egyházak nagyobb áldozatkészséget fognak kifejtteni. Lukács Ödön ellenzi a javaslatot, mely eltérés a presbyteriáritástól s a centralizáció felé vezet. Szeremley József elfogadja a javaslatot. Kiss Albert az eddigi gyakorlat főtartását

— Hogy lepípáld?
— Nem, hogy lefesse!
— Az más! És annak angyalnak kell lenni?

— Persze, hogy persze.

Erre Péter bátyó komoly arcot öltött. Mutató ujját orrahegyére illesztte és — gondolkozott.

Megmondom okát e változásnak.

Akkori időben még jók és jámborok voltak az emberek. Gyakran fohászokdáltak az Uristenhez és igaz szívből jövő imájuk volt az ut, a melyen az angyalok hozzájuk el-el látogattak, hogy bajukat orvosolják.

Épp az nap valamennyi angyal a földön időzött és jótéteményeket gyakorolt.

Szt. Péter tudta ezt, hisz ő nyitott nekik kaput. És minthogy szerette volna az ígért bort mielőbb megkapni, nemkülönben bosszuját az angyalokon tölteni, kik egyszer-másszor holmi ártatlan csinyt követtek el ellene, ravasz mosolylyal így szólt:

— Valamennyit nem mutathatom meg neked. Egyet azonban látni fogsz mindjárt. Ezt lefesheted és megmondhatod ott lenn, hogy a többiek szakasztott olyanok. Jer és kövess!

Szent-Péter kinyitá a kaput és belülről óvatosan bezárta azt.

Pár pillanattal később megérkeztek az angyalok. Egy része ifju, más része leány arczu volt. Az ifjak deli természetűek, aczélos izmak valának, orczáig bátorságtól és egyuttal jóságot tükröztek vissza.

A leányok karcsuak, bogár szeműek voltak. Sötét barna és fekete színű hajuk formás kontyba volt kötve.

Az angyalok nem győzték Pétert várni és elkezdtek dörömbölni a kapun. De ez se használ, a portas csak nem jött elő.

— Fiuk! szólt az egyik, ugylátszik, szundikál az öreg. Ne háborgassuk nyugalmát. Menjünk egy órára vissza a földre, nekem úgy is egy árvit kell megvigasztalnom.

— Nekem egy nagy beteghez kéne még mennem, szólt egy másik.

— Menjünk, menjünk!

És a mily csendben jöttek, oly nesztelen tértek vissza a földre.

Szent-Péter ezalatt egy kertbe vezette Pemzly mestert.

Ott egy pagon ült a fogadott leánya.

Gyenge, vézna teremtés volt a szegény.

Halovány arczu, szemei zöldek is, kékek is voltak haja szösz színű.

— Ime nézd, mutatott a padon ülő alakra.

— Ez volna az angyal? — szólt szemeit nagyra meresztve a festő.

— Persze, hogy angyal. — Pingáld le gyorsan.

Pemzly mester fejét csóválta és hozzáfogott a vázathoz.

Mikor elkészült, így dűnnyögött magában:

— Ez a bizony nem volt érdemesebb a faradni.

Szent-Péter meg felgyesében bucuzott el tőle. Mikor visszajött a nagy kapun, meg egyszer lelkere, hogy jó hordókat küldjön, nehogy utóban egy csepp is elszivárogojon.

Arra ma nem emlékszem egész biztosan, vajjon Pemzly ur elküldte-e az ígért harmincz akó bort, de azt már határozottan tudom, hogy az oltárkép elkészült és hogy Pemzly ur collegái — a kep után után indulva — mindig kékes szemű szökenek festették az angyalokat, pedig azok mindenkor korom hajuk és bogár szeműek voltak és lesznek. (K. Gy.)

óhajtja. Dr. Tiszta István beszédének nagyobb részében Kiss Alberttel polemizálván, elfogadja a javaslatot. Kiss Albert válaszára Dr. Tiszta I. azt jegyzi meg, hogy őt Kiss Albert leplezett gyanúsítással illette, a mire nem válaszol. Kiss Albert tiltakozik a feltevés ellen, melyre ő semmi okot nem adott. Tatar János azon nézetben van, hogy maguknak a kis egyházaknak is érdekükben áll ezen javaslat pártolása. — A kisebb egyházak gyakran kommandóra szavaznak. Szarka Boldizsár, ki a jelenlegi állapot fenntartása mellett emel szót, erőlesen visszautasítja Tatar János utóbbi szavait. Szeremley Sámuel ugy látja, hogy a vita a nagy és kis egyházak közötti harcchéz kezd fejlődni. Hogy eddig az egyházak a lelkészek száma szerint szavaztak, az úgy tűnt fel, mintha egyházunkban csak a lelkészek számátának. A javaslatot elfogadja.

Balogh Ferencz szerint a javaslat semmi elfogadható elven nem nyugszik. Nálunk a zsinat-presbyteri rendszer még csak fejlődő-féle van. A presbyteriumok egyenlősége Kálvin által felállított református elv, melytől eltérni nem szabad. Ragaszkodik a református egyházak egyenlőségi elvéből kifolyólag az eddigi rendszerhez. Isaák Dezső hangsúlyozza, hogy a kisebb egyházak több terhet viselnek, mint a nagy egyházak. A régi rendszert óhajtja fenntartani. Széll Kálmán a méltányosság alapján kéri a javaslat elfogadását.

Az elnökség szavazás alá bocsátja azon kérdést, hogy az eredeti törvényjavaslat elfogadatik-e, vagy sem? A közgyűlés többsége — 37 szavazattal 29 ellenében — elfogadja a javaslatot.

Azon kérdést, hogy a konventi képviselőket az egyházkerületek válasszák-e, vagy az egyházközségek: azonnali szavazással döntöttek el. 36 szavazattal 28 ellenében úgy döntöttek, hogy az egyházkerületek válasszák.

Lapunk zártakor a közgyűlés még foly.

Ujdonságok.

* **Egy helyes rendelet.** A kereskedelemügyi miniszter értesítette az összes törvényhatóságokat, hogy a kik gőzgépek önálló kezelésével vagy gőzkazánok önálló fűtésével meg vannak bízva, ebbeli teendőiket szerencsétlenségek elkerülése végett teljesen józan állapotban kötelesek végezni, e végből tiltva van szolgálat közben vagy az előtt szesz italok élvezete. A kik ez ellen vétének, büntetés végett az illetékes hatóságnak feljelentendők. Ha egyesek munkaközben több ízben ittas állapotban találtatnak, tőlük képesítési bizonyítványuk elvonható. A gőzgépközvetők és kazánfűtők szolgálati fegyelem szempontjából az államépít. hivatalok felügyelete alá rendeltettek.

* **H. Böszörmény tanügye.** H. Böszörményből írják lapunknak a következőket: Az 1887-ik évben az itteni ev. ref. egyház mintegy 6000 frt költséggel építtetett a város észak-keleti részében egy két tanteremmel, egy tanítói lakással bíró iskolát és abba ugyanazon év szeptemberében beállított két tanítót. Ez csak kezdet volt, mert az 1890-ik évben a város dél-nyugoti részében egy 1400 ölt területű udvarra ama fentemlített épületnek teljesen megfelelő iskolát emelt. Ugyancsak az 1890. évben a gimnázium és népiskola számára egy díszesen felszerelt tornacsarnokot állított elő, mintegy 5—6000 frt költséggel. Ez a vidéken ritkítja párját. Az 1891-ik évben a főiskola keleti szárnyát északi irányban egy 30 méter hosszú emeletes épülettel bővítette, mely 15 ezer frtba került, s ez összeg törlesztési költséggel fedeztetett. A három utolsó épületet Nyilas itteni fiatal építész készítette kiváló ügyességgel. Ezen építkezések a tantestület szaporítását vonták maguk után s ma már oly helyzetben vannak iskoláink, a milyenben régen nem valának. Különös elismerés illeti Somossy Béla főgondnok és polgármester urat, ki oly kitartó nemes lelkességgel vitte keresztül ezen építkezések elhatározását, és Szeremley József esperes urat, ki minden tekintetben és mindenkor Somossy Béla ur mellett s vele együtt munkálkodott. F.

hó 20-án volt a főiskola új szárnyának átvétele, ugyanakkor az V. tizedbeli utcai iskolának végleges felülbírlása és átvétele. De nem csak a ref. egyház emelt a tudománynak ez évben hajlékot, hanem az izr. hitközség is, hol a feladat neheze Lédig Albert iskola-széki elnök vállain volt. Ott áll a csinos kis épület, mely két szép terem, egy előszobát és egy tanítói hivatalos szobát foglal magában; tanuságául annak, miként a szeretet emlékének miképpen kell örök-oszlopot állítani. Ezen iskola 3000 frtba került. Ez által lesz elérve, hogy az izr. iskola, mely eddig hol itt, hol ott, hol bérházban volt, állandó helyiséget talált s remélhető miként ez által megfognak szünni a sokszor több helyen létező izr. zugiskolák. (r. l.)

* **Halálozások.** Debreczenben e hó 13-tól 19-ig meghaltak: özv. László József 65 év, ref. szervi szivbaj; özv. Sebessi Mihály 75 év, ref. hagymáz; Gombos Sándor 56 év, ref. öngyilkosság; Halmi Eszter, 2 év, ref. bélhurut; özv. Csonka Ferenczné, 79 év, ref. aggkór; Nagy Jánosné, 76 év, ref. aggkór; Tomkó Béla 1 és fél év, rkath. velesz. gyeng; Laboncz Mária 5 hó rkath. bélhurut; Ruha N. 13 év, rkath. alképlet; Kozma Jánosné, 20 év, ref. tüdőgümőkór; Kallay István 4 hó, ref. velesz. gyeng; Kiss Imre, 38 év, ref. bélhurut; Müncser Gyula, 3 hó, rkath. bélhurut; Kecskés Eszter, 16 év, ref. tüdőgümőkór; Veress Eszter, 16 év, ref. tüdőgümőkór; László Katalin, 1 hó, ref. göröcsök; Szücs János, 8 nap, ref. göröcsök; Ladányi Mária 1 év, 6 hó, ref. görvelykór; Kubinyi Lajos, 3 nap, elvérzés; Erős Erzsé, 16 hó, rkath. bélhurut; Némethy Sándor, 51 év, ref. tüdővész; Juhász Lajos, 8 hó, ref. bélhurut; Szabó Kálmán, 1 és fél év, ref. hökhurut; Csiky Eszter 1 és fél év, ref. bélhurut; Lukács Jánosné 53 év, ref. méhrák.

* **Lépre került jómadár.** Gurzó Imre eszlári születésű 23 éves szolgaleány, gazdájától Boros Márton Anna-utcai lakostól fehérneműket és értéktárgyakat lopott, azután megszökött. Az órát meg zsebében őrizte, de a többi tárgyat eladta.

* **Jégeső.** Az éjjel jégesővel vegyes vihar volt Debreczenben. Böszörményben is nagy jégeső esett, mint tudósítónk jelenti.

* **Huszár kápláról tanító.** Szatmármegye Kishanya községében — mint az »Iskola« című folyóirat írja — a g. kath. iskolában a tanítást egy falubeli szabadságotl szarkáplár végzi, ki a katonaságnál sajátította el az iras, olvasás és számolás mesterségét. — Fizetése lakáson kívül eddig 160 forint, fa és stola, de a mint értesítenek, két év óta készül a tanítóképesítő vizsgára, s ha a szamosújvári képezdében azt letennie sikerülne, úgy hihető, hogy fizetését javítani is fogja a nemes falusi tanács. A dolog ugy áll, hogy e község három évvel előbb még Felsőbányának képezte ki-egészítő részét, s a város alkalmazott is mindenkor iskolájában képzett hazafias tanítót; ma azonban a falu már önálló község léven s a szegény nép még a községi közterheket is alig képes fizetni: »szükségből«, ily tanítóval is megelégszik.

* **Színészek estéje.** A szintársulat tagjai tegnap este ösmerkedési-estélyt tartottak Vilmos sörcsarnokában. Az estélyen a férfiak bemutatta magát s mindenkit meglepett precizitásával. Majd tánczra perdültek s Farkas Jóska kitűnő czimbalom játéka mellett reggelig mulattak.

* **Fejedelmek gyűjteményei.** Ismeretes dolog, hogy a walesi herczegnek nagybecsű pipagyűjteménye van, melynek gyarapításán és minél teljesítésén még mindig szorgalmasan fáradozik. Anglia jövendőbeli királya ezen kedvtelésével nem áll elszigetelten az európai fejedelmek között. A czár szenvedélyesen gyűjt levél-bélyegeket és ragadozó madarak tojásait, Vilmos császár autografokat gyűjt, ugyanazt teszi a romániai és a svéd király, az olasz királyné pedig gyűjteményt rendezett a valamikor fejedelmek által viselt keztyűkből és cipőkből. Így gyűjteményében vannak cipők, melyeket Mária-Antoniette, Mária-Stuárt, Jozefin császárnő, Anna angol királynő és Katalin czárnő viseltek — ez utóbbiakat Szt.-Pétervárról hozta számára a nápolyi herczeg.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hosszu Lajos debreczeni ev. ref. főgimnáziumi h. tanárt, a zilahi ev. ref. főgimnáziumhoz, az államsegély iránt megkötött szerződésben gyökerező jogánál fogva, rajztanárrá nevezte ki.

* **A czegléd-utcai kutat** holnap átadják a közhasználatnak. Ma elvégzik a szivattyu-berendezését.

* **A tokaji bor diadala.** A tokaji bort 1562-ig csak szűk körben ismerték. Hanem akkor egyszerre híressé vált s a ki hírnevét megállapította, nem volt más, mint az akkor uralkodó IV. Pius pápa. A tridenti zsinat alkalmával a pápa asztalánál sok egyháznagy ebédelt. Köztük volt Draskovics György pécsi püspök is, a ki boszankodva hallgatta, menyire magasztalják a Vezuv borát, melyet Lacrymae Christinek neveznek. A dolgot végre megsokalta és kijelenté, hogy pinczéjében egy hordó bora van, mely sokkal jobb a Lacrymae Christineél. Hozatott is belőle néhány palaczkával és valamennyi olasz bibornok elismerte, hogy a magyar püspök nem túlzott, mikor borát dicsérte. A pápa is megízlelte és az első korty után oda fordult Draskovicshoz: »Hol terem ez a fölséges ital?« »Magyarországban, szentséges atyám!« — felelé a kérdezett. »És melyik vidékén e boldog országnak?« — kérdé tovább a pápa. »Egy kis falu népe műveli e bort, a falucska neve: Talya.« »Summum Pontificem Talia vina decent!« kiáltá elmésen IV. Pius. (Ilyen bor — vagy pedig: Talyabor — érdemes arra, hogy a pápa fogyaszssa.) Ez a szójáték megalapította a tokaji szőlőhegy hírnevét és a fölséges italt igen sok ideig »Talyabornak« nevezték. Csak II. Rákóczi Ferencz idejében változott át ez az elnevezés »tokaji« borrá és ez elnevezés alatt hirdeti mai napig a magyar szőlőhegyek dicsőségét, mely azonban a filloxera miatt nagyon is a mult dicsősége kezd lenni.

* **Jégbehűtött szivarok.** Berliui szivarárusok érdekes ujjtást eszközöltek a szivarok kezelésében. — Azon elvből kiindulva, hogy a valódi havanna szivar akkor tartja meg eredeti zamátát, ha éppen annyi hideg levegővel jó érintkezésbe, mint Havannában, a szivarokat e célra szerkesztett jégtartó szekrényekben helyezik el. Azt mondják, hogy az így jégbehűtött havanna-szivarok kitűnőek. Érdekes volna tudni, hogy a hazai tözsdések miféle szivar-javító ujjtások tervét tartogatják — jégbehűtve.

* **Egyházi közgyűlés.** Az ágost. hitv. ev. egyház folyó hó 27-én, vasárnap d. e. 11 órakor Miklós-utcai templomában egyházi közgyűlést tart, melyre az egyház tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgy: Zsinati képviselők választása. Debreczen 1891. szept. 24. Az elnökség.

* **Rablóvilág.** Nyir-Adonyból jelentik lapunknak, hogy a Gut és Ábrány közt fekvő területen több csendőr nyomozza a rablóbandákat, melyek a vidéken garázdálkodnak. Az egyik 10 tagu rablóbanda paraszt emberekből áll, a másik 6 tagu intelligensebb elemekből. Legutóbb a penészlaki kocsmárost rabolták ki. Egy rablót Nyir-Adonyban elfogtak, de ez nem tartozott egyik bandához sem, hanem a maga kezére dolgozott. Ilyenek is vannak ott egynehányan. Azt beszélnek, hogy Illaváról megszökött rablóból állanak a bandák. E szenzációs hirt, mielőtt újabb értesítést nyerünk, fenntartással közöljük.

* **Husarak** megállapítva, s bejelentve 1891. szept. 23-tól 30-ig. 46 kr. Rác Gy. csapó-utca 587 sz. a. Bencze Józsefnél csapó utca 703. sz. a. Kovács Jánosnál csapó utca 791. sz. a. 50 kr. Rác Györgynél czegléd utca 2599. sz. a. csapó u. 326 sz. a. — a társaságnál Mester-utca 3655, Csapó utca 240. és 376 sz. a. könyök utca 574, kut u. 2323 sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál piac 1-ső szék, czegléd u. 55. sz. a. dedó u. 125. Mester u. 1113, Tanító utca 1392, csapó u. 3162 sz. a. Kovács J.-nál a hentes szakban, — a mészáros társaság 18 székben, valamint a 3 izr. mészárszékben a piacon. Debreczen, 1891 szept. 22. — Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitányága.

* **Orth János sorsa.** Egy bécsi lap azzal a szenzációs hírrel lepte meg a világot, hogy Orth János él. Jobban mondván, be akarta bizonyítani közvetett bizonyítékokkal, hogy a volt főherceg nem halt meg. Ennek a bizonyítási eljárásnak egyik lényeges momentumuma volt az, hogy Orth hajója nem vesztetett el, mert rokonai most is vonakodnak fölvenni az érette járó biztosítási összeget. A Hamburgische Korrespondent most megmagyarozza ezt a dolgot és pedig olyanformán, hogy a bécsi lap okoskodása megdől. A biztosítási összeget, 230 ezer márkát, tényleg nem fizették még ki a Santa Margheritáért, de nem azért, mert az örökösök nem akarják elfogadni, hanem azért mert az Effe és Moos hamburgi biztosító cég nem akarja azt kifizetni. — A hajót már rég elveszítettnek nyilvánították, de az örökösök nem tettek eleget bizonyos jogi alakszerűségeknek, melyekhez a biztosító cég anynyira ragaszkodott, hogy nem adta ki neki a pénzt, hanem a vitássá vált ügy elintézéséig deponálta a hamburgi Vereinsbanknál. Azt is argumentumul hozta fel a bécsi lap, hogy Orth János végrendeletét most se bontották fent. Ez csakugyan nem történt még de csak azért, mert ez volt Orth János akarata, ki úgy intézkedett, hogy a végrendeletét csak három évre halála után bontsák fel.

A vivás és a vivók. A Vie Parisienne képes élelapon több oldalt s számos rajzot szentel a vivóknak; belőle egy néhány típus: A hírlapíró. — Kényszertagja a vivó termeknek, ki van téve bármikor is a tanuk megjelenésének, s igazi érdemére válik, hogy sohasem hátrál a párbaj elől. A penge legtulzóbb inyenze sokkal többet verekszik mint kellene, mint a kákán is csomót keresők mondják. Rendesen meglehetősen ügyes: szabályos vagy klasszikus pengehordozást nem lehet kívánni tőle, kitérésai fantasztikusak, egyéniek s gyakran igen érdekesek. Ha már aztán nagyon megerősödtek, rendesen politikai férfiakká, avagy képviselőkké lesznek. Itt aztán legtöbb hasznát veszik a vivásnak: először is mert sokkal kevésbé vannak kitéve a sértegetéseknek, s másodsor, mert ők sokkal bátrabban megmondják az igazat a kollegáknak s végül mert a parlamenti vivók között mindig bizonyos kedélyesség uralkodik, mely közelebb hozza a pártokat egymáshoz. Valami nagyon előrelátó ész már fölláthatott volna bizonyosan egy ilyen című intézetet: Vivóterem képviselőjelöltek számára, sőt az alkotmányba egy pontot kellene beiktatni ilyen forma tartalommal: »Senki képviselő nem lehet, ki a képviselő-jelöltek vivótermét nem látogatta.« Ekkor talán kevesebbet disputálnának a tisztelt házban.

* **Mikor vágatók legelőször a herefélék?** A veres herét majdnem minden gazda megkaszáltatja vagy legelteti a vetés esztendejében, míg ezzel szemben egyesek azt állítják, hogy ez az eljárás a herés későbbi kihasználására nem előnyös. Az a kérdés, hogy melyik pártnak van hát igaza? Olyan helyeken a hol a feltalaj kevés mésztartalommal bír, míg ellenben az altalaj e tápláló anyagot meglehetősen mennyiségben tartalmazza: a vetés esztendejében igen kiesire nő a luczerna, miért is ily körülmények között első kaszálásnak csak a vetésre következő éven van helye. Ilyen talajok a márgás vagy meglehetősen magas mésztartalommal bíró agyagtalajjal ellátott homokföldek. A magas mésztartalommal bíró homokos agyagok, valamint a márgás talajok — a tulajdonképeni hereföldek — oly buja növésű heréseket adnak helyet, hogy azok bátran lekaszáthatók, vagy legelhetők, ha a növényzetnek a fagy beállta előtt elég ideje van tovább fejlődni, — mert ha a régi heréseket is a fagy beállta előtt pl csak egy nappal kaszáljuk le: azoknak az elpusztulásáról ép oly biztosak lehetünk, mint a fiatal herések pusztulásáról, melyek a fagy hatásának természetesen még kevésbé bírnak ellenállni. Legeltetni a heréseket a vetés évében csak teljesen száraz időben lehet. Megjegyzendő, hogy fejtegetésünkben a kaszálási költségeket, a here szénakészítésénél tapasztalt akadályokat stb. figyelembe nem vettük, mert ezeket együttvéve figyelembe venni körülbelül annyit jelent, mint a heréseket csupán az elvetés utáni esztendő-

ben kihasználni. Csak igen ritka esetekben, buja fejlődés után lehet a herések első évi használatáról szó.

* Apróságok.

Pinczér: Igtató ur, tessék csak nézni, milyen borzasztó vihar van oda künn!

Igtató: (Ujságot olvasva) Majd olvasom holnap az ujságban.

*

A papucs netovábbja. X. ur. német, francia lányt vesz feleségül. Az asszony óriási kuklipredikációkat tart, természetesen francziál, a férj pedig minden erősb, jelentős szót, ami a fejéhez röpül, kénytelen kikeresni a — szótárból.

*

Hiába várt nyul. A asszony: »Szomszédasszony, hát mióta a fia elutazott, küldött-e már sok nyulat?«

B. asszony: »Ugyan honnan küldött volna, szegény fiu?«

A. asszony: »Hiszen, ha jól tudom a — vadászokhoz sorozták be?«

*

Cserét cserébe.

Háziasszony: Férjem elutazik s mert félek egyedül, kérlek hálj az alatt nálam. — Barátnő: No, azt bajosan tehetem! — Háziasszony: Miért? Én viszont egész készséggel nálad ebédelek naponta addig.

*

Szerénység.

Bíró: Maga már számtalanszor volt büntetve.

Vádlott: Néhányszor már fel is menttem!

TÖRVÉNYSZÉK

A battonyai lázadás ügyében a szejdi tvszék kedden folytatta a végtárgyalást. Negyvenegy másodrendű vádlottat hallgattak ki, köztük számos nőt. A vádlottak nagy része beismeri, hogy részt vett a zavargásban, csak egy kis része tagadja ezt. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy a lázadás főczinkosai Károly M. és Pahunár Dömötör. Kitént továbbá, hogy midőn a nép nem akarta a városházát ostrom alá venni, Pakurár így biztatta a népet: »Magyarok vagytok és nem tartotok a hazával?« A tárgyalás folyamán több csendőrt hallgattak ki, akik Károly Margit ellen terhelőleg vallottak. A menyecske erre csipőre tette kezét s nagy hetykén ezt mondta a bírónak: »Kérem, a csendőrök vallomását úgy sem fogadom el.« — A tanuvallomásokból kitént még, hogy a főczinkosok fehér zászlót kértek s ez alá akarták a lázadókat toborzani. A tárgyalás végén valamennyi tanut meghitelték. Az ítéletet valószínűleg csak pénteken hirdetik ki.

Ö.

Ő fiatalságában valóban szép volt. Az egész világ kényeztette. Még mikor csak félig kinyílt rózsája volt, mindenki, a ki látta, dicső szavakkal halmozta báját, üdéséget és viruló szépséggel. Ifju és vén fényes jövőt jósolt neki.

Türelmetlenül várta azt a napot, mikor először a világba lép. Egy este volt. Egy szép asszony elhatározta, hogy őt egy táncmulatságra vezeti, hol minden pompa és fény nagy alakban ki volt fejtve.

Félő remegéssel lépett a terembe, mert még nem tudta szépségének varázserejét és attól félt, hogy ismeretlenül marad. De csalódott. Alig lépett a csillárok által fényzőnbe öltöztetett helyiségbe, midőn ajakról-ajakra egy csodálkozó ah! repült tova és száz szem meglepetve csüngött rajta.

Jól hallotta, a mint a férfi-sereg elragadtatva dicsérte chic-es megjelenését, jól látta, amint az asszonyok az irigységtől elhalványultak. A büszkeség dagasztotta kebelét, a mikor megtudta, hogy ő a bál királynője!

Midőn hazatért, bársony nyugágyára dőlt és ott boldog álmodozásba merülve, nagy hódí-

tására gondolt. Visszavarázsolta azokat a szép órákat, midőn körülrajongták és mint egy valódi királynő előtt hódoltak.

De nem minden este volt táncmulatság. A családi élet nagyon egyhangú volt. A szép asszony nem törődött vele. S így kénytelen volt egy kis körben mozogni, mely a táncmulatság óta távolról sem elégitette ki.

Környezetével nem volt megelégedve és egy cseppet sem tartotta érdemesnek a velük való közlekedést. Közelebbi ismerőseinek egy része, korlátolt szellemű emberekből állott, míg azok, kik már jártak a világban, irigy szemmel néztek reá.

Nem csoda, ha vágyva vágyakozott abba a csiláros fényzőnbe, melybe belekóstolt és melynek ize, mint csurgató méz, szájában volt. Az örömet, a boldogságot és szerencsét csak onnan várta és remélte.

Kereste az alkalmat, hogy abba a fényes körbe visszatérhessen és ez alkalom be is következett. Szép pártfogónője elhatározta őt egy estélyre vezetni.

Most már félő remegését levetkőzve, de teljes tudatában feltűnő szépségének, jelent meg a sima parketten. Körülötte újra a csodálkozók és udvarlók egész csoportja verődött össze.

De most gunyolókkal is találkozott. Jól hallotta, hogy egy vén kisasszony félhangosan azt mondta szomszédjainak:

— Oh, ezt az alakot már ismerjük. Ő a svéd követ bálján is megjelent.

De még inkább bosszantotta az, hogy egy pár hölgy majdnem úgy volt öltözve, mint ő. Utánzóit támadnak. És ezek veszélyes vetélytársaknak mutatkoztak.

A hódítás ez alkalommal nem volt teljes. Keserűség töltötte el lelkét, midőn magányában ez estélyre gondolt. Tehát minden szépség, dicsőség ilyen muló?!

Még egyszer megkísérelte szerencséjét. Nem akarta magát magaslátáról olyan gyorsan letaszíttatni. Ebbe a nézetébe a pártfogónője is osztozkodott és újra társaságba vitte. — Az asszonyok semmibe sem tekintették, sőt az urak is hidegen maradtak.

És ezt napról-napra mind jobban érezni kellett. Üdésége, fiatalsága is tűnni kezdett. Redők is mutatkoztak rajta.

Még közel ismerősei is e szavakat dobták arcába:

— Ez a világ sorsa! Hajdan jobb idöket éltünk. A fiatalsággal eltűnik az ujdonság ingere is.

Gyöngén és betegen végre visszavonult magányába. Összeesve egy sarokba vonta magát. Már gondolni sem lehet a multra, mely oly fényesen kezdődött és oly rohamosan végződött. Már a mulandóságra, a jövő életre is gondolt, mely egy napon be is következett. A vég egy olló képében őt is könyörtelenül elérte. Ő szét lett fejtve és felvagdostva, mert belőle egy selyemköpenyegbe való bélést csináltak, mert hősnőnk egy szép asszonynak bál ruhája volt.

Legujabb.

A czár berlini utjáról néhány hét óta a legellentétebb hírek kerülnek forgalomba. Valószínűleg nem egészen függetlenül attól a küzdelemtől, a mely az 500 millió rubeles orosz kölesön sorsa fölött folyik európai nagyhatalmak között. — Nem régen azzal lepték meg a világot, hogy a czár őt nap alatt Berlinbe érkezik. Az őt nap eltelt, de a német főváros nem látta a minden oroszok urát. Erre vonatkozólag a következő berlini sürgönyt közöljük:

Berlin, szept. 23. A »Kreuzzeitung« teljesen megbízható értesülés alapján határozottan állíthatja, hogy teljesen koholt a »Kölnische Zeitung« hire, hogy Vilmos császár az orosz czárt látogatásra hívta volna meg Berlinbe. A »Kölnische Zeitung« levelezőjét nyilvánvalóan misztifikálták.

CSARNOK.

„EZEREGY RÖGESZME“.

— Regény. —

Irtta: **Dumas Sándor.**
Fordította: **Publik Ernő.**

(Folytatás.)

— Látszik, hogy sohase pillantott még belé abba a kosárba, amelyikbe a fejeket behányjuk, s amelyikbe még öt perc múlva a kivégzés utánis forgatják a szemöket és csikorogtatják a fogukat. — Sőt annyira összerágják, harapják fogaikkal a vesszőfonást, hogy minden három hónapban egy új kosarat kell venni.

Ezek arisztokratikus fejek mind, amelyek nem igen akarnak meghalni, nem csodálkoznak rajta, ha egyszer valamelyik a kosárból éljent kiáltana a királyra.

Amit tudni akartam, megtudtam; csak az az egy furta oldalamat, mikor a fejköt elhagytam, hogy valóban igaz-e, hogy a fejek még élnek a kivégzés után, elhatároztam magamat, hogy személyesen fogok erről meggyőződést szerezni.

VI.

Solange.

Mialatt Ledru az elbeszélés végére jutott, egészen besötétedett már. A teremben lévő valóságos árnyakká váltak, a félelem hatása alatt, néma, mozdulatlan árnyakká, mivel mindenki sejtette, hogy e rémes történet mögött egy borzalmasabb lappang.

Még csak a lélegzetvételt sem lehetett hallani. Egyedül az orvos tátotta ki a száját. De én megkaptam a kezét és visszatartottam a szőlőtől, mire el is hallgattam.

Néhány perc múlva eként folytató Ledru:

— Elhagytam l'Abbaye-t és a Turenne piacfelé Tournon utcába tartottam, ahol a lakásom volt, midőn egy női sikoly üte megfélemltet, segítségért kiáltva.

Utonálló semmiesetre sem lehettem, mert hiszen még csak estveli tíz órára járt az idő.

En a piac szegletére siettem, ahonnan a kiáltást hallottam, s a fellegekkel kibukkanó hold világánál egy női alakot láttam az éjjeli örök közt.

Alig pillantott meg a nő, aki az öltözködéséről bizonyára sejtette, hogy nem a néphez tartozom, felém futott, s kiáltá:

— Nézzék kérem, éppen itt van most Albert ur, aki ösmer engem. Ő megfogja maguknak mondani, hogy én csakugyan Ledieu mosónőnek a leánya vagyok!

Eközben halásápadtan, félelemtől reszketve ragadta meg karomat, s úgy belém kapaszkodott, mint a vízbe fulló az utolsó szalmaszálhoz.

Meghiszem, hogy Ledieu mosónő leánya vagy, de mivel nincs igazoló jegyed, az őrtanyára fogsz jönni!

A fiatal leányka megszorítá karomat, én éreztem, hogy e szorításban mily kétségbeesés és kérelem rejlik.

En is, mint ő engem, olyan néven szólított meg, mely éppen kapóra jött.

Hogyan, maga az, szegény Solange? — kérdém. — Hogy került ide?

Ugy-e látják most uraim! kiáltá élesen.

Nem vagyunk mi »urak«, mi »polgárok« vagyunk, s azok akarunk maradni!

Engedjen meg rendőr ur, nem az én hibám, ha így beszélek — mondá a esinos fiatal leányka — anyám mindig előkelő uri köröknek mosott, s arra szoktatott, hogy udvarias legyek, így ragadt reám ez a rossz uri szokás, de lássa rendőr ur, már én nem tudok többé leszokni!

E remegő hangon adott válaszból kidugta körmeit a maró guny, melyet azonban rajtam kívül nem igen vett észre senki.

Gondolkoztam magamban: ki lehet e fia-

tal nő? A talány megfejthetlenné látszik; azonban annyit már sejtettem, hogy nem mosónő leánya.

Azt kérde, Albert polgár, hogy, hogy kerültem ide? — szólott. Magam sem tudom. — Fehérneműeket vittem egy helyre, de az aszszony nem volt odahaza, tehát várakoztam reá, hiszen tetszik tudni, ebben a rossz időben mindenkinek szüksége van a pénzre. Az alatt beesteledett, habár én napszállat előtt haza akartam már menni. Igen! de az igazoló jegyet otthon felejtettem, így aztán elesítek ezek az urak, vagyis hogy ezek a polgárok; előkérték az igazolványt, persze nem volt nálam, s ezért az őrtanyára akartak kisérni. Visítottam, erre előjött ön, szerencsémre ösmerősöm. En mindjárt tudom, hogy Albert ur jót fog állani Ledieu Solange-ért, ugyebár nem csalatkoztam? Bizonyára nem! En jót állok önért!

Jól van! — mondá az őrjárat vezető — de hát magáért ki fog jót állani?

Danton! Azt hiszem ösmered, ugy-e bár elég jó hazafi?

Oh! ha már épen Danton kezeskedik, ugy nincs egy szavam se!

Ma éppen ülés van Cordelier-ben, menjünk oda!

Jó — mondá a rendőrvető — polgárok előre Cordelier-hez!

Az ülés a Cordelier klastromban volt l'Osvervance utcán, egy perc alatt oda értünk. Az ajtó előtt kiszakítottam zsebkönyvből egy tiszta lapot, néhány sort irtam reá írónnal, s megkértem az őrjárat vezetőt, hogy mig mi az emberekkel künn maradunk, ő vigye be azt Dantonnak.

Az őrjárat vezető belépett az ülésterembe, s csakhamar Dantonnal vissza is jött.

Hogyan — kérdé tőlem — téged az én s a Camille barátját, téged a köztársaság legnagyobb hívét letartóztattak volna? Polgárok — mondá a rendőröknek! én jót állok ezért az emberért; tetszik?

(Folyt. köv.)

Közzgazdaság.

Közbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése Szeptember 22

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első (első) 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felül sulyban) — 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) — 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felül sulyban) 47.—47.50— 4. Fiatal közép (páronként 251—320 klg, sulyban) 48.—48.50— 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) 50.—51.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felül sulyban) — 7. Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) — 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 49.—50.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felül sulyban, 46.50—47.— 10. Közép (páronként 220—260 klg, sulyban) 46.50—47.— 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 48.—48.50— Sertés létszám: szept. 21 napján volt készlet 139,867 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizott sertés való sertés — malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 449 drb.

Budapesti gabonatózsde. Szeptemb. 22-én. Buza tavaszra 10.70 pénz 10.72, őszre 10.38 pénz, 10.40 áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 5.69 pénz, 5.71 áru. Zab tavaszra 6.2 pénz, 6.23 áru, őszre 5.94 pénz, 5.96 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 14.25 pénz, 14.40 áru.

A bivajókrök óriási ereje közpélda-beszég tárgya. Egy pár bivalyókrökkel 20 mm. terhet partos uton is elég könnyűséggel szállíthatunk rendszeres hajtás mellett. Hogy ennek daczára a bivajt nem igen használják, ennek oka, hogy azok a meleget nehezen tűrik és posványos, vagy patak mellett elterülő vidékeken a fogatot könnyen beviszik a vízbe. Ha azonban a bivajt napjában kétszer a me-

leg időszak alatt fürdetjük és a legyek csipése ellen rendes tisztítással megoltalmazzuk: nem kell tartanunk ezen szokástól semmit. Fürösztő hely híján meg kell őket néhányszor mosni, vagy vizes lepedőt kell rájuk teríteni és ezt többször napjában meglocsolni. Betanításuk nem nehéz, mert a bivajok nagyon türelmesek és eléggé tanulékonyak.

A homok Magyarországon. A nagy magyaralföld, a nyírség, s bánáság Európa egyik főbb homokvidékét alkotják. Az alföldi homok maradványa annak az itt elterült édes tengernek, mely a vaskapunál tört magának utat. A futóhomok igen apró, kerekded kvarcz-szemcsékből áll, melynek az átmérője $\frac{1}{5}$ -öd — $\frac{1}{10}$ -ed milliméter között változik. Ehhez igen kevés százalék másnemű ásványi törmelék van keverve, többnyire mészvegyek (Conchiliák maradványai), csillám és földpátok törmeléke. Jelentékeny mennyiségben előfordulnak még augit, bazalt, szén, ortoklas szemcsék, moskovit és biotit-levélekék. A sötétebb színű homokban kevés mágnes vaskó is található. Hogy a futóhomok azelőtt mennyi bajt okozott a mezőgazdaságnak, azt érdekesen megvilágítja az 1807-ig évi országgyűlési jegyzőkönyve, melynek 475-ik lapján ez áll: »csak azotól fogva, mióta az Urbarium behozatott (1767) a homok terjedése miatt több urbarialis sessiók elfogtak;« — egyedül Pestvármegyében 1791-ik esztendőben huszonöt négyszög mértföldnyire a homok elterjedése haszontalaná tette a legnagyobb és leghetesebb községek határait. Ilyen pusztításokat okozott a homok Győr, Komárom, Bács és több vármegyében. 1792. évben Kecskemét határa felmértevé, a 12 négyszög mértföldet meghaladta, ennek egy hatoda homok alatt volt 13 esztendővel később, 1805 és 1806-ban másodszer felmértevé a határ, ekkor már annak felét borította futóhomok. Tisza-Ugh és Krut határában egy régi földabrosz szerint 1762-ik évben a futóhomok hozzávetőleg 100 holdnyi lehetett, 1835-ben pedig a szőlővel kiültetett homokon kívül, 1000 holdnál többet tett ki az elbuczkásodott mező. Már II. József császár 1788-ban sürgette a futóhomok megkötését. Az 1807-ik országgyűlés sokkal nagyobb fontosságot tulajdonított a futóhomok pusztításainak a vízáradásoknál, mert ezek időlegesek, de a hol a homok egyszer megfenekszik, ott a legjobb földeket értéktelenné teszi. Mindamellett Győrmege indítványa, hogy a futóhomok megkötésére szigorú törvényt hozassék, megbukott, s a november 23-iki ülés jegyzőkönyvében kimondatik: »hogy mar elmúlt 800 esztendője, hogy a magyarok itten a homok terjedése mellett megférhettek, nem látszik tehát semmi ok, mért kellene ez iránt új törvényt hozni.« Mégis az 1807 20. t.-cz intézkedett a futóhomok megkötéséről, de nem kötelezőleg. Ugyancsak intézkedett e tekintetben az 1873/4. országgyűlés a X. t.-czikkben. Ebből is látszik, hogy mily fontos a homok megkötése s mily áldásos lesz eredményeiben az a mozgalom, mely hazánkban a homokterületek beszőlősítése érdekében megindult.

Az istállótrágya kezelése. Általános elterjedt, melynek bizonyítására senki sem törekszik, mely szerint a gipsz az istállótrágyát veszteségek ellen megóvja. Igaz ugyan, hogy ez sok esetben beáll; általában véve azonban a gipsz nem hogy konzerválólag, de éppen ellenkezőleg, bontólag hat. Krause dr. (Halle) kísérletei szerint az átmedvesedett gipsz az ammonakot lekötí ugyan, masrésről azon-

ban a trágya bontólag hat, miért is azt seho és semmi szín alatt sem ajánlhatjuk; egészen másképpen vagyunk e részben a szuperfoszfát-gipszszel, melyből naponként és fejenként $\frac{3}{4}$ —1 kilogrammot szórjunk el. Krause dr. kísérletei alapján a magaspercentű szuperfoszfátok a szuperfoszfát-gipsz hatásának mit sem engednek s így szintén előnyvel alkalmazhatók. Egy rész szuperfoszfát 100 rész trágyalének képes a $\frac{1}{2}$ légytartalmát lekötöni, miért is a szuperfoszfátot annál is inkább ajánlhatjuk, mert hazai talajaink foszforsavban, ugyszólván, kivétel nélkül szegények.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN.

Ajánl friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czigekai, Csizi jod. Emsi Franzensbadi, **Gieshübl**, Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kisingeni, Rákóczi, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit forrás, Marienbadi, **Mohai Ágnes** és **Stefánia** forrás, Parádi, Püllnai, Preblaui, Pymonth, aczél, **Screbenai** (Bosnia), **Guber** forrás. **Levico** és **Roncegnoi arsen** és vastartalmak, Rohitschi, Selters, Salvator, Said-schiltzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizeket.

Továbbá: 105
Lenkencze, olajban tört mindenféle festékeket és mindennemű

fűszerárukat

a legjutányosabb árákon.

Naponként érkeznek raktárra

szébbnél-szebb **ujdonságok** a közelgő őszi idényre u. m.:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

keskeny zsinór- és tolldiszek
fekete divatkelmék

SZINES SELYMEK

mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Különös szép választékban:

szőnyegek

BUTORSZÖVET, FÜGGÖNYÖK

ágyasztalterítők

melyeket igen olcsón és szabott árákon ajánlunk a n. é. vevő közönségnek.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsatér.

401 18

Clayton és Shuttleworth bizományi raktára.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH-féle EREDETI

BAKER ROSTÁT

üszög tisztítóval vagy a nélkül, vasrámás fonott szitákkal,

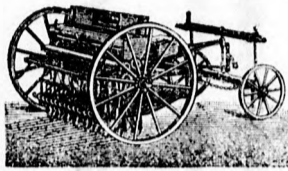
Konkolyozók (Trieur)

konkoly, bükköny, vadzab stb. kiválasztására.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH-féle EREDETI

SORBAVETŐGÉPEK,

u. m. „Universal-Drill“ és legújabbán javított „Junior-Drill“, továbbá „New-Hungaria-Drill“

továbbá »Sack« rendszerű egyetemes azélekék, — több rendbeli kétbarázdás ekék, vasboronák és mindennemű gazdasági gépek és felszerelések a legjutányosabb gyári árák mellett és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

BAUER és TÁRSA

gazdasági géposarnokában

DEBRECZENBEN

Gyár és iroda: N.-Péterfia 871. sz. (telefon összeköttetés).

Raktár: N.-Péterfia 853. sz. (helyi vasut megálló.)

Ujjonnan berendezett **gazdasági gépgyára** mindennemű gépek és szivattyúk javítását, kazánkovács- és vasesztergályos munkát szakszerűen, gyorsan és jutányosan teljesít.

Levél- és sürgőcím: Bauer gépgyára Debreczen.

MEGHIVÁS.

a debreczeni termény- és áru-raktár részvénytársaság által

folyó évi szeptember hó 27-én, délelőtt 10 órakor

a városháza nagytanácsstermében

tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az előterjesztett 1890/91-ik évi mérleg jóváhagyása és a felmentmény megadása.
3. A nyeresemény feletti intézkedés, a javasolt osztalék megállapítása.
4. Két igazgatósági tag sorshuzás utján kilépven, azok helyének választás utján betöltése.
5. Három felügyelő bizottsági tag választása.

Debreczen, 1891. szeptember 4-kén.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, kéretnek, hogy az alapszabályok 24-ik cikke értelmében, részvényeiket a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál, vagy a debreczeni ipar- és kereskedelmi-banknál térítvény és igazoló jegy kiszolgáltatása mellett letenni sziveskedjenek.

430 1—1

A „DEBRECEZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindenemü nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, béli- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket
kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb.

a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők.

Új vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legregibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZEN”,

a szintén elterjedt **„DEBRECEZENI HIRADÓ”** és a **„JOGI HETILAP”** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —
Hirdetések a Debreczen cz. lapban a legjutányosabb árakon közölhetnek.

■ **Bírósági nyomtatványok készletben vannak.** **■**